

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖOHJELMA 2024–2025

Arviointitehtävän toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan arviointitehtävästä on säädetty kuntalain 121 §:ssä. Lain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kullakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tämä työohjelma on kuntalaissa tarkoitettu arviointisuunnitelmaa.

Oulun kaupungin hallintosäännön luvussa 8 on määryksiä lautakunnan arviointitehtävän hoitamisesta. Hallintosäännön 80 §:n mukaan lautakunta hyväksyy lautakunnan arviointityön periaatteet ja toimikauden kattavan arviointisuunnitelman ja vuosittaisen lautakunnan työohjelman. Tarkastuslautakunta on hyväksynyt päivitetyt arviointiperiaatteet 12.6.2023 ja päivittänyt toimikautensa arviointisuunnitelmaa 11.6.2024.

Aihevalintaperiaatteiden mukaan arviointi kohdennetaan kaupunkistrategian ja valtuuston asettamien tavoitteiden sekä kaupunkilaisten ja asiakkaiden kannalta olennaisiin toimintoihin tai palveluihin. Toimikauden arviointisuunnitelmassa on määritelty ne strategiset tavoitteet, joihin eri vuosina keskitytään.

Arviointikohde on se hallintokunta, yksikkö tai yhtiö (tai useammat hallintokunnat tai yksiköt), jonka toimintaan tai palveluun arviointi kohdistuu tai se arviointiaihe tai ilmiö, josta arviointi tehdään. Arvioinnin kohde voi olla kaupungin oma toiminta tai kaupungin toiminta palvelujen järjestäjänä (KuntaL 6.2 § kunnan toiminta). Arviotavaksi voidaan valita myös strategisesti merkittävä valtuuston tekemän yksittäisen linjauspäätöksen toteutuminen. Kohteena voi olla myös kaupunkilaisille merkittävä kunnan toimintaan tai palveluihin liittyvä ajankohtainen kohde.

Lautakunta selvittää valtuuston odotuksia arviointikohteista vähintään kerran valtuustokaudessa (kysely toukokuussa 2022) ja kysyy kuntalaisilta ehdotuksia arviointiaiheiksi kerran valtuustokaudessa (toukokuussa 2023). Myös lautakunnan pyytämiin valtuutettujen tai kaupunkilaisten arviointiaihe-ehdotuksiin käytetään arviointiperiaatteiden mukaisia valintaperiaatteita.

Arviointikohteita arviointikertomuksessa 2024 ovat:

Arviointisuunnitelman mukaiset yleiset arviointikohteet:

- Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden arviointia mm.
 - Talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutuminen
 - Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden tila
 - Ympäristöasiat talousarviossa ja tilinpäätöksessä
- Valtuuston talousarviossa 2024 asettamien sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi
- Tarkastuslautakunnan aiempien kannanottojen vaikuttavuuden seuranta

Arviointisuunnitelmasta johdetut erityiset arviointikohteet:

- Sivakka-yhtymä Oy ja Sivakka-konserni sekä niiden omistajaohjaus
- Digituen järjestämistapa Oulussa
- Ateria- ja puhtauspalvelujen ostopalvelusopimuksien valvonta

Kaupunkistrategiasta johdetut kohteet:

Strateginen tavoite: Edistämme seudun elinvoiman ja työllisyyden kehitystä yhdessä työllisyysalueen kuntien kanssa (1.2)

- Kuntouttava työtoiminta: Kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen yhdyspintatyö

Strateginen tavoite: Kulttuuripääkaupunki 2026 – ohjelman päätavoitteiden mukaisesti olemme: Eloisa, kiehtova kaupunki, Tasapainoinen yhteisö, Luova alue (2.1)

- Tapahtumaystävällinen Oulu
- Kulttuuripääkaupunki Oulu 2026 riskien raportoinnin näkökulmasta

Strateginen tavoite: Parannamme kaupungin vetovoimaa viihtyisällä, toiminnallisella, terveellisellä ja turvallisella kaupunkiympäristöllä (2.3)

- Asuntomessut 2025 riskien raportoinnin näkökulmasta

Strateginen tavoite: Olemme luonnonläheinen kaupunki (3.3)

- Hiilinielujen kasvattamisen toteuttaminen eritasoisilla tavoitteilla

Strateginen tavoite: Tuemme oululaisten hyvinvointia ja toimintakykyä kehittämällä ennaltaehkäiseviä toimia (5.2)

- Ehkäisevä päihdetyö -nuoret

Kohteiden määrään ja laajuuteen vaikuttaa lautakunnan ja valmistelijoiden muiden tehtävien määrä. Työohjelman ulkopuolelta otetaan uusia kohteita vain lautakunnan päätöksellä.

Kaupungin hallintosäännön 80 §:n mukaan tarkastuslautakunta raportoi arviointikertomuksen lisäksi myös yhdessä arviointiraportissa tilivuoden aikana.

Arviointiraportti antaa valtuustolle tietoa siitä, ovatko valtuuston talousarviossa kaupungille ja konsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutumassa kesäkuun lopun ennusteiden perusteella. Tavoitteena on antaa valtuustolle tietoa, jolla on käyttöä tavoitteiden toteutumiseen liittyviin riskeihin reagoitaessa sekä syksyn talousarviokäsittelyssä.

Arviointiraportti laaditaan kesäkuun lopun tilanteesta tarkastuslautakunnan arviointiperiaatteissa määrittämällä tavalla.

Toimintatavat

Lautakunnan merkittävä tietolähde on arviointitilaisuudet, joita järjestetään lautakunnan harkinnan mukaan kaikista tai osasta sen työohjelman mukaisista erityisten arviointien kohteista. Tilaisuuksissa tietoa saadaan arviointitilaisuuksiin kutsuville asiantuntijoilta.

Ulkoisen tarkastuksen yksikkö valmistelee toteuttamissuunnitelman perusteella lautakunnan arviointitilaisuudet. Arviointitilaisuus voidaan järjestää myös osana lautakunnan normaalia kokousta. Arviointitilaisuutta varten ulkoisen tarkastuksen yksikössä laaditaan lautakunnan omaan käyttöön arviointimuistio, joka sisältää arviointikohteeseen liittyviä arviointitilaisuudessa tarvittavia perustietoja.

Muut tehtävät

Lautakunta hoitaa arviointitehtävän lisäksi muut kuntalaissa sille säädetyt tehtävät sekä Oulun kaupungin hallintosäännön 80 §:ssä määrätyt tehtävät.

Lautakunnan kokoukseen voidaan kutsua asiantuntijoita lautakunnan arviointityössä tai muussa toiminnassa tarvittavan yleisinformaation saamista varten.

- Vuoden aikana määrittyvät informaatiotarpeet

Toiminnan kehittäminen

Tarkastuslautakunta kehittää toimintaansa ja tehtäviensä toteuttamistapoja jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaisesti.

Arviointityön ja lautakunnan toimintatapojen kehittämisessä hyödynnettävää aineistoa:

- Tarkastuslautakunnan oman toimintansa itsearvioinnit
- Tarkastuslautakunnan kysely valtuutetuille toukokuussa 2022
- Valtuustokyselyt tarkastuslautakunnan arviointitoiminnasta syksyllä 2022 yhdeksän suurimman kaupungin yhteiskyselynä
- Ulkopuolisen asiantuntijan laatuauditoinnit vuoden 2022 arviointikertomuksesta ja arviointiraportista
- Arviointiaihekyseily kuntalaisille toukokuussa 2023

Kehittämistoimenpiteet 2024–2025:

- Lautakunnan oman toiminnan itsearvioinnin jatkaminen
 - Lautakunnan seminaari lokakuussa 2024
 - Lautakunnan osallistuminen koulutuksiin
-